

2022/2023

Lunde Gårdsbarnehage

«Den gode barndom»

Velkommen!

Vi ønsker nye og «gamle» barn med foresatte hjertelig velkommen til et opplevelsesrikt og minneverdig år her i Lunde Gårdsbarnehage.

Vi ønsker å bidra til å gi barna en god barndom ved at de får tilbringe hverdagene sine i Lunde Gårdsbarnehage. Vi ønsker at barn skal få være barn, og ta vare på den egenverdien det er i seg selv. Vårt mål er at barna i Lunde Gårdsbarnehage skal få oppleve lek, glede, læring og mestring i det daglige møte med dyr, natur og mennesker. Vi er ydmyke og stolte over å få være en så stor del av barnas tidlige leveår.

Denne kalenderen er en del av årsplanen. Den inneholder informasjon om hva vi jobber med til forskjellige tider av året, og andre viktige datoer og hendelser som er verdt å merke seg. Resten av årsplanen finner du bakerst i kalenderen. Husk å lese det også! ☺

August

Visste du at

ekorn kan klatre fortere i trær enn de kan løpe på bakken?

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
31	1 Første dag etter sommerferien ☺ Velkommen!	2	3	4	5	6	7
32	8	9	10	11	12	13	14 Signe 3 år!
33	15	16	17	18	19	20	21
34	22	23	24	25 Klara 5 år!	26	27	28
35	29	30	31				

- Vi starter opp med klubb og fjøsgrupper.
- Ute er det blitt kortere dager, og høsten står for tur. Dette er en travel tid på gården.
- Fukt, bær og grønnsaker skal høstes og videreforedles til deilig suppe, saft og syltetøy. Vi forbereder gevinster til basaren, det er bare å glede seg 😊
- Vi går på tur og følger med på alle endringene rundt oss. Naturen som forbereder seg til vinteren, bladene som får flotte farger og faller av, og blomstene som visner. Hvor er smådyrene? Finner vi sopp og bær?
- Foreldremøte med info om året. Egen invitasjon kommer.

September

Visste du at

det i gjennomsnitt trengs nitti «sprut» (strålen du får når du melker) fra et ku-jur får å få en liter melk?

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
35				1	2	3	4
36	5 Planleggings- dag. Barnehagen er stengt	6	7	8	9	10	11
37	12	13	14	15	16	17	18
38	19	20	21	22	23	24	25
39	26	27	28	29	30		

- Vi fortsetter med fjøsgrupper tre ganger i uken, og turer rundt om i nærområdet. Naturen om høsten er spennende! Vi følger med på hvordan naturen forandrer seg.
- Tema: jakt! Klubben går på jakt i skogen og leter etter elg, rådyr, hare og andre jaktbare arter.
- Basar. Vi samler inn penger til Forut, blant annet med gevinster som barna har laget!
- Vi gjennomfører foreldresamtaler i oktober/november.

Oktober

Visste du at

høner ikke kan kjenne sterke smaker? De kan derfor spise verdens sterkeste chili uten å kjenne det..

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
39						1	2
40	3	4	5	6	7	8	9
41	10	11	12	13	14	15	16
42	17	18	19 Otilie 2 år!	20 Basar!	21 Planleggingsdag. Barnehagen er stengt.	22	23
43	24	25	26	27	28	29	30
44	31						

- Vi har god erfaring med å starte tidlig på årets julegaver, og tar oss god tid til dette. Vi prøver å være ferdig til desember, for adventstiden skal være en tid for kos og hyggelig samvær i en god og rolig stemning. Barna lager julegaver som de gir bort til den de ønsker. Det er viktig at barna lager gavene selv, og opplever gleden over å glede andre.

- Vi er også selvfølgelig ute og koser oss med bål, og aking hvis snøen er på plass. Husk varme klær og votter!
- Vi fortsetter å følge livet på gården og i naturen. Når er det for kaldt til at dyrene kan være ute? Hvordan har naturen forandret seg? Hvordan ser trærne ut nå? Hvordan er dyre- og fuglelivet?

November

Visste du at

forskere har funnet ut at grisen er det 4. smarteste dyret i verden? Det er kun sjimpanser, delfiner og elefanter som er smartere.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
44		1	2	3 Aurora 3 år!	4	5	6
45	7	8	9	10	11	12	13 Tuva 3 år!
46	14	15 Nanna 28 år!	16	17	18	19	20
47	21	22	23	24	25	26	27 1. Søndag i advent
48	28	29	30				

♥♥♥

- Jula er tid for tradisjon i Lunde, og vi har mange fine aktiviteter som vi koser oss med i julemåneden.
- Mange historier, julespill, sanger, tenning av adventskransen, julepynt, baking, og masse hvit snø setter en skikkelig julestemning i hele barnehagen.
- Hver morgen har vi adventssamling. Da trekker vi kalender, synger julesanger og hører julefortellinger.
- Luciafest, nissefest, og julebord er faste innslag i desember.
- Vi deltar også på barnehagens førjulsgudstjeneste i Raufoss kirke.

Desember

Visste du at

verdens minste hest er på størrelse med et lite menneskebarn?

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
48				1	2	3	4 2. Søndag i advent
49	5 NISSEFEST! Ta med nisselue.	6	7	8	9	10	11 3. Søndag i advent
50	12	13 LUCIA-FEIRING! Ta med hvit skjorte!	14	15	16	17	18 4. Søndag i advent
51	19	20	21 JULEBORD! Siste dag før juleferie. GOD JUL!	22	23	24 Julaften!	25
52	26	27	28	29	30	31 GODT NYTTÅR!	1

Januar er fylt med snø og is, og det er masse moro å finne på i snøen!

- Ski, aking og sparkkjøring er veldig populære aktiviteter som vi gjør mye av i januar.
- Vi øver masse på å gå, stå, ake og hoppe på ski. Skigruppa på Raufoss kjører opp løyper på jordet her, det er så gøy!!!
- Januar kan også være en litt kald og mørk måned, noen dager kan det være godt å trekke inn i varmen med fyr på peisen og aktiviteter innendørs.
- Jula er over og hverdagen tilbake, vi jobber videre med temaene våre. Hvordan er det egentlig på gården om vinteren?

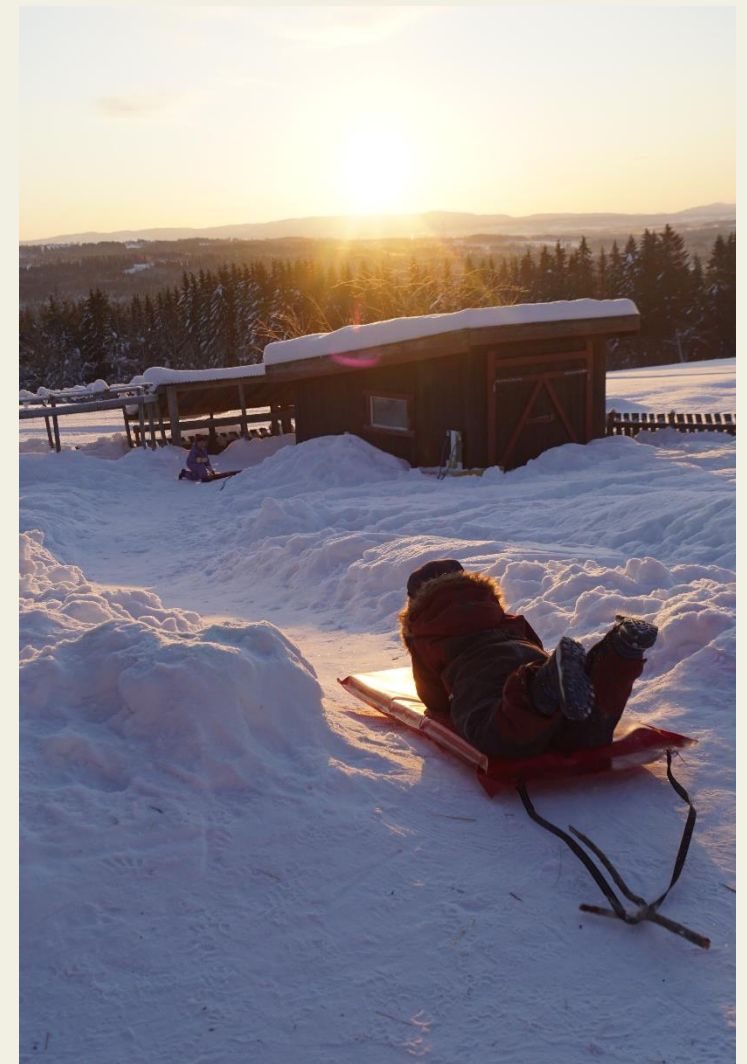
Januar

Visste du at

kolibri er den eneste fuglen som
kan fly baklengs?

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
1	2 Planleggingsdag. Barnehagen er stengt.	3	4	5	6	7	8
2	9	10	11	12 Marthe 27 år!	13	14	15 Ariel Rebecka 5 år!
3	16	17	18	19	20	21	22
4	23	24	25	26	27	28 Ulrik 4 år!	29
5	30	31					

- Vi fortsetter å leke i snøen, gå på ski, skøyter, ake og andre vinteraktiviteter.
- Sparkturer drar vi på når føret er godt og farten blir stor☺
- Vi skal ha karneval!! Alle lager sin egen pizza. Dato kommer nærmere.
- I løpet av våren blir det en planleggingsdag i regi av kommunen, men dato er ikke fastsatt enda. Dette får dere info om når det nærmer seg.

Visste du at

hester kan tisse nesten 10 liter hver dag? Det er like mye som 10 melkekartonger!

Februar

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
5			1	2	3	4	5
6	6	7	8	9	10 Marianne 41 år!	11 Lavrans 6 år!	12
7	13	14	15	16	17	18	19
8	20 Vega 4 år!	21	22	23 Marie 39 år!	24	25	26
9	27	28					

- Været blir varmere, og hvis vi fortsatt har snø igjen i barnehagen, blir det mye lek og bygging av snømenn og snøborger rundt omkring i barnehagen.

- Skigåing, aking og sparkkjøring er fortsatt moro så lenge snøen holder.

- Utenom tema og faste aktiviteter, skal vi ha fokus på påskefeiring: Vi lager påskepynt, snakker om høytiden, lærer noen påskesanger og avslutter før ferien med felles påskelunsj

- Vi går en spennende tid i møte, hvor naturen våkner til liv igjen etter vinteren, og vi følger spent med!! ☺

Mars

Visste du at

hester kan sove stående uten å miste balansen?
Det kan blant andre kyr, elg, elefanter
og sjiraffer også.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
9			1	2	3	4	5
10	6	7	8	9	10 Tiril 5 år!	11	12
11	13 Rein Anthony 6 år!	14	15	16	17	18	19
12	20	21	22	23	24	25	26
13	27 Mari 28 år!	28	29	30	31 Siste dag før påskeferie!	1	2 Palmesøndag

Det blir en planleggingsdag (barnehagen er da stengt)
i løpet av mars. Dato kommer nærmere.

- Våren setter inn for fullt, både ute og inne i fjøset! Vi gleder oss, og følger nøye med når sauene skal lamme!
- Ute grønnes det, og arbeidet med å rydde opp etter vinteren, og forberede til sommersesongen starter. Våren er en travel tid på gården, vi vil være med på så mye som mulig!
- Det er også flott å gå tur i skogen, plukke hvitveis og blåveis, og høre på fuglesangen. Kanskje finner vi noen småkryp under stein og mose også??
- Foreldremøte. Invitasjon kommer senere.

April

Visste du at

rotter kan svømme 800 meter uten å ta pause og at de kan holde seg flytende i tre dager ved hjelp av beina?

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
14	3 Påskeferie	4 Påskeferie	5 Påskeferie	6 Skjærtorsdag. Påskeferie	7 Langfredag. Påskeferie	8 Påskeaften.	9 1. påskedag
15	10 2. påskedag. Påskeferie	11 Første dag etter påskeferien.	12	13	14	15	16
16	17	18	19	20	21	22	23
17	24	25	26	27	28	29	30

- Vi fortsetter å følge med på våren, i fuglekassene våre, i naturen og i fjøset.
- Vi jobber også ivrige i kjøkkenhagen. Gøy å være med på hele prosessen fra jord til bord.
- Sykkelsesongen er i full gang, og mai pleier å være en måned med mye sykling!
- Vi feirer 17. mai med tog, sang, pølser og is. HURRA FOR NORGE! (og for Ingrid som også har bursdag 17. mai!)
- De eldste barna blir «rosa – russ» og skal igjennom en rekke prøvelser før de får lue og diplom! Hvem tør!?

Mai

Visste du at

en due ikke kan legge egg om hun er alene? Hun må se en annen due for at eggstokkene skal fungere. Dersom det ikke er andre duer å få tak i, så holder det med et speil.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
18	1 Barnehagen er stengt.	2	3	4	5	6	7 Emrik L. 4 år!
19	8	9	10	11	12	13 Conrad 6 år!	14
20	15	16	17 Grunnlovs- dagen. Ingrid 72 år!	18 Kristi- Himmelfartsdag	19 Sandra 6 år! Planleggings- dag. Barnehagen er stengt.	20	21
21	22	23	24	25	26	27 Paula 6 år!	28 1. pinsedag
22	29 2. pinsedag. Barnehagen er stengt.	30	31				

Nå om våren er det mye som skjer på gården. Dyrene skal ut på beitet, kjøkkenhagen ferdigstilles og det er tid for våronn. Vi deltar så mye som mulig, blant annet med flytting av dyr, steinplukking og såing. En spennende tid!

- Avslutningstur med klubben. De eldste barna er snart ferdige med tida i barnehagen, og dette markeres med en egen happening. Dette får dere mer info om når det nærmer seg.
- Det nærmer seg sommerferie, og vi runder av barnehageåret med å kose oss med bading, turer, is og sommerutflukter til Skumsjøen der vi har båt.
- Vi har sommeravslutning, «Cowboyfest» i midten av måneden. Da kan store og små kle seg ut som cowboyer, og vi har ulike aktiviteter! Denne festen er det foreldrene som har ansvaret for ☺
- I juni har vi også «Besteforeldrefest», der vi koser oss sammen med mat og musikk☺

Juni

Visste du at

noen papegøyer sover hengende opp ned? Grunnen til det er at de da ligner bladene på treet de sover i og på den måten er kamuflert for fiender.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
22				1	2	3	4
23	5	6	7	8	9	10	11
24	12	13	14	15	16	17	18
25	19	20	21	22	23	24 Emrik K. 5 år!	25
26	26	27	28	29 Thommy 5 år!	30 Siste dag før sommerferie!		

Juli

Visste du at

sjiraffer kan vaske seg i ørene med sin egen tunge?

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
26						1	2
27	3	4	5	6	7	8 Amalie 32 år!	9
28	10	11	12 Tone 64 år!	13	14	15	16
29	17	18	19	20	21	22	23
30	24 Konrad 3 år!	25	26	27	28 Eirik og Nelly 5 år!	29	30

Oppstart etter ferien: Mandag 31. juli

GOD
SOMMER!

Vestre Toten Kommune

Barnehagetjenesten

Barnehagene i Vestre Toten kommune. Til barnets beste - alltid!

Velkommen til et nytt barnehageår i Vestre Toten kommune. Vi har lagt bak oss to krevende år der pandemi håndtering har tatt stor plass i alle barnehagene. Nå ser vi fram til nytt barnehageår der vi tar med oss nye erfaringer fra de siste årene og jobber videre med å gi et godt tilbud til alle barn som går i våre barnehager. I Vestre Toten har vi for tiden ca. 550 barn som har barnehageplass fordelt på totalt 11 barnehager.

Vi har tradisjon for et godt samarbeidet mellom kommunale og private barnehager og det er ønske fra alle parter at barnehagene skal jobbe felles med å tilby barnehager av høy kvalitet.

Barnehagene i Vestre Toten har de siste årene jobbet sammen om en felles visjon og felles verdier som skal synligjøres i barnehagens praksis. **Til barnets beste – alltid** setter Barnekonvensjonen i sentrum i våre barnehager. Barnehagene skal arbeide med verdiene **mestring, inkludering, respekt og trygghet**. Visjonen og verdiene skal prege barnehagens praksis og kultur.

Barnehageloven og rammeplanen angir en tydelig retning for norsk barnehagepolitikk, både om kvalitet, innhold og ansattes kompetanse. Barnehagens innhold skal bygge på et helhetlig læringssyn, der omsorg, lek, læring og danning skal ses i sammenheng.

Et godt kvalitativt barnehagetilbud tar utgangspunkt i hva som er barnets beste. Alle barn skal erfare trivsel og glede i lek og læring i et godt psykososialt miljø. Alle barnehager i Vestre Toten har hatt ekstra søkelys på barns trivsel de siste årene og barnehagene vil fortsatt jobbe med å sikre at alle barn skal oppleve og å ha et godt og trygt psykososialt miljø i barnehagen.

God relasjonskompetanse hos ansatte er det aller viktigste for at barn skal kunne trives og utvikle seg i barnehagen. For stadig å øke kompetansen blant personale på flere områder har vi et samarbeid med Høgskolen i Innlandet innenfor regional ordning for kompetanseutvikling.

Vestre Toten kommune innfører BTI modellen (Bedre tverrfaglig innsats) for å sikre en bedre tverrfaglig innsats for de barn og familier som trenger det. Dette vil være tema for kompetanseheving for barnehagene fra høsten der målet er å sikre at alle barn får rett hjelp til rett tid. BTI består av handlingsveilederen, stafettholder og en digital stafettlogg. Informasjon om dette finner du på kommunens hjemmeside.

Barnehagene skal bidra til en god barndom her og nå, og skal, i samarbeid med hjemmet, ivareta barns behov for omsorg og lek og fremme læring og danning. God kommunikasjon og et godt samarbeid i alle ledd er en forutsetning for at vi kan fortsatt utvikle og forbedre kvaliteten i barnehagene våre - til barns beste- alltid!

Lykke til med et nytt barnehageår!

- Barnehagesjef Malin Iversen.

TIL BARNETS BESTE - ALLTID

- Alle barn skal få oppleve lek, glede og fellesskap i våre barnehager
- Alle barn skal oppleve følelsen av mestring i barnehagehverdagen
- Alle barn skal føle seg like mye verdt og få mulighet til å medvirke
- Alle barn skal erfare og utvikle gode relasjoner til andre barn og voksne
- Sammen skaper vi et trygt og inkluderende barnehagemiljø med vekt på lek, omsorg, danning og læring

BARNEHAGENE I VESTRE TOTEN KOMMUNE

PRAKTISK INFORMASJON

Barnehagens adresse	Lunde gårdsbarnehage Rosetveien 72 2833 Raufoss
Telefon	61 19 51 49
Mobil	99 55 69 64
E-mail	post@lundegardsbarnehage.no
Hjemmeside	www.lundegards.barnehage.no
Foreldrebetaling	60%plass: 2074 kr 70%plass: 2318 kr 80%plass: 2562 kr 90% plass: 2806 kr 100 % plass: 3050 kr
Søskenmoderasjon	30 % reduksjon for barn nr 2 50 % reduksjon for barn nr 3
Ekstra betaling	• 400 kr for bilder barna får med hjem i året (betales kontant i bhg) • 100 kr for fadderbarnet Sohel fra Bangladesh (betales kontant i bhg) • 100 kr for varmmat pr mnd (legges til på faktura)

Dagsrytmen i barnehagen

Barnehagens kjernetid er mellom 09.30 og 14.00, dersom barna kommer senere eller blir hentet tidligere enn dette vil vi gjerne ha beskjed om dette. Dersom vi skal ut på noe spesielt så barna må møte tidligere eller vi er tilbake senere vil dere få beskjed om dette når det er aktuelt.

Fjøsgruppa går i fjøset kl 09 hver mandag, tirsdag, og torsdag så da er det viktig at de som er fjøsmestere den uka er på plass.

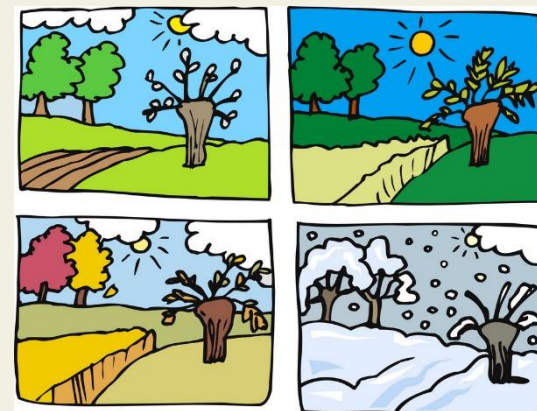
Husk: Viktig at dere gir beskjed dersom barnet ikke kommer i barnehagen, uansett årsak, så slipper vi å vente forgjeves på noen som ikke kommer. **Gi beskjed på sms eller tlf. før kl.10.**

Alle barna har med en frukt/grønnsak hver dag. Dette deler vi opp og spiser sammen til måltidet kl. 14.00-14.30. Frukten/grønnsaken legges i kurven i garderoben.

07.00	Barnehagen åpner
07.00-	Frokost, innelek- og aktivitet
09.00	Fjøsgruppa går i fjøset
09.30/10.00	Vi går på tur/er i bhg
11.15	Samling
11.30	Lunsj
14.00	Tilbake etter tur, frukt
16.00	Barnehagen stenger

Utstyrsliste

Ting som er kjekt å ha i barnehagen

Hele året:

- Skifteklær (Ha alltid minst ett komplett skift i hylla og ett i sekken) Husk å etterfylle!
- Sekk som sitter godt på ryggen (Gjerne med to klips foran, da det blir bedre for ryggen/nakken)
- Matboks og drikkeflaske (Gjerne som barnet kan åpne selv) Vi skal alltid ha vann i flasken.

Vår, sommer og høst:

- Parkdress/skallbukse og -jakke
- Regnklær (To-delt eller dress)
- Støvler
- Regnvotter, tynne votter
- Tynn lue/pannebånd på vindfulle dager
- Gode tur-sko (Gjerne GoreTex)

Til kaldere dager:

- Ullklær (stillongs, trøye, genser og bukse/ulldress, ullsokker) Ha alltid ull nærmest kroppen! Bomull er alt for kaldt når vi er ute mange timer om vinteren).
- God vinterdress som holder snø og vann ute og varmen inne.
- Gode vintersko (Cherrox er kaldt på de kaldeste dagene, men fint ellers)
- Varmer votter (Ha alltid flere par, da de ofte må skiftes i løpet av dagen)
- God lue (gjerne med hals, eller evt. hals/buff i tillegg)

Her er noen tips til klær/utstyr som er kjekt å ha i barnehagen. Vi er ute i all slags vær, så barna må være godt kledd for å kunne utfolde seg og trives! Et lite tips kan være å kjøpe noe klær og utstyr brukt ☺ Bruk gjerne facebook-gruppa til dette dere foreldre imellom også.
Husk å merke alt med navn og sjekk at strikker under utebukser og dresser er i orden!

Mat og kosthold

- Frukt og grønt: Alle tar med en frukt eller grønnsak hver dag som legges i kurven i garderoben.
- Varmlunsj: En dag i uka. Denne tilberedes på bål hvis vi har muligheten. Dag og meny står på ukesluttet som kommer på mail hver fredag.
- Sunne og varierte matpakker: Ta gjerne med frukt, bær eller grønnsaker i tillegg til f.eks. brød.
- Bursdagsfeiring: Vi lager smoothie eller noe annet godt. Foreldre kan ta med frukt/mat, men da ønsker vi ikke kaker osv. Det finnes mye annet godt som i tillegg er sunt!
- Grønt – Grovt - Gunstig
- Vi har vann i drikkeflaska!

Bursdagsfeiring

- I barnehagen feires barnet med flagg, krone og bursdagssamling. I samling sitter vi i ring og forteller bursdagsbarnet hva vi synes han/hun er god på/til. Dette er god øvelse for barna og en super boost for selvfølelsen. Vi koser oss også med smoothie eller noe annet godt.
- Privat bursdagsfeiring: Ved private bursdagsfeiringer ønsker vi at dere enten inviterer hele barnegruppa, alle guttene/jentene eller hele barnets årskull. Dette for at ingen skal bli ekskludert. Noen ønsker å feire bursdag hjemme i barnehagetida. Dette må avtales med personalet, sånn at feiringen blir innenfor personalets arbeidstid og kapasitet. Det vil også kunne være behov for hjelp med henting av barna.

Foreldresamarbeid

- **Ukeslutt** kommer på mail hver uke. Hva vi har gjort, skal gjøre og viktige beskjeder kommer her. Følg med på eposten!
- **Foreldresamtaler:** En samtale på høsten og en på våren (valgfri). Dersom det er ønskelig eller behov for flere samtaler utover dette, avtales det individuelt.
- **Foreldremøter:** Et på høsten og et på våren. Invitasjon kommer i forkant av møtene.
- **Hjemmesiden!** <http://www.lundegaards.barnehage.no/>. På hjemmesiden vil det bli lagt ut artikler på opplevelser vi har hatt, bilder av ungene og informasjon om barnehagen. For å se bilder o.l. må du logge inn med eget passord og brukernavn (dette får du av barnehagen)
- Vi legger stor vekt på **den daglige kontakten med foreldrene** ved levering/henting, og vi ønsker en åpen og ærlig dialog hvor begge parter kan ta kontakt ved behov.
- **Foreldrerepresentantene** i barnehagen blir valgt for to år om gangen. Disse to, samt to fra barnehagen utgjør samarbeidsutvalget. Vi har møter to ganger i året og representantene har ansvar for noen oppgaver underveis. For barnehageåret 2022/ 2023 er det Heidi Bjerregård Otterholm (mamma Paula) og Elin Bjerregård (mamma Klara) som er foreldrerepresentanter. Hensikten med foreldrerepresentantene er at de skal være et bindeledd mellom barnehagen og hjemmet, og styrke samarbeidet oss imellom. Hvis det er noe dere som foreldre ønsker å ta opp, som dere ikke ønsker å snakke direkte med oss i barnehagen om, kan dere ta kontakt med foreldrerepresentantene. Kontaktinformasjon henger i garderoben.
- **Tavla i gangen.** Her skriver vi dagens opplevelser, og beskjeder blir også skrevet ned her. Følg med!

Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Derfor er et godt samarbeid viktig!

Tilvenning nye barn

- Når man er liten og ny i barnehagen, kan det være lurt å starte med noen kortere dager for den som har anledning til det. Det er mye som skjer, mange inntrykk som skal bearbeides, og barna blir ganske slitne spesielt de første dagene.
- I barnehagen får alle barna en tilknytningsperson som de er litt mer sammen med i starten, men siden vi er såpass få voksne i barnehagen, blir alle kjent med hverandre ganske fort. Det viktigste er at barna har trygg relasjon til minst en voksen når mamma og pappa drar.
- Vi gjør individuelle vurderinger underveis på hva som fungerer best for deres barn – noen sklir rett inn i hverdagen, mens andre bruker lenger tid på å bli trygg.
- Etter at barna har gått i barnehagen en stund, tar vi en samtale om det er ønskelig. Kanskje er det noe dere foreldre lurer på etter oppstarten?
- Ved foreldresamtaler er det deres tilknytningsperson dere skal ha samtale med.

Husmannspedagogikk

- På gården er det mange oppgaver som må gjøres. Dyrene må ha mat, fjøsstellet må tas, det må jobbes i hagen i tillegg til mange flere arbeidsoppgaver. Dette kan være oppgaver barna kan synes er kjedelig, men de *må* gjøres for at dyrene skal ha det bra, og for at gården skal driftes på en god måte. Hjemme er det også mye som *må* gjøres, som f.eks. vaske, rydde oppvaskmaskina, rake i hagen, klesvask, baking, matlaging ++ Barna er gode bidragsyttere og de vil føle på mestring ved at de får lov til å delta på dette. Skap HVERDAGSMAGI sammen med barna ved å gjøre små arbeidsoppgaver sammen!

Hvorfor husmannspedagogikk?

- Å føre tradisjoner videre er vår oppgave.
 - Bidra til at barna blir robuste og psykisk sterke
 - Utvikle språk og begreper
 - Barn trenger gode rollemodeller
 - Være med i prosesser og forstå sammenhenger til sitt eget "voksenliv senere". Alle hverdagsaktivitetene vi gjør er jo "selve livet".
- 3 T'er som er viktige å tenke på:

TID – til å prøve og feile, få prøve på sin måte, nysgjerrighet til livet rundt seg

TILSTEDEVÆRELSE – være her og nå, følge det barna er interessert i, skape ro for å få god lek, legge fra seg egne problemer ved porten, det er mange måter å være tilstede på

TILGJENGELIGHET – sette seg ned, legge seg ned på bakken sammen med barna, lytte, gjøre oppgaver i nærheten av barna

«Gjennom husmannspedagogikk lærer barn å mestre livet, og de lærer å vise omsorg og nærhet for seg selv og andre. I tillegg utvikler de kreativiteten sin, opplever mestring og får økt selvtillit. Barna blir trygge, selvstendige og robuste».

Tradisjoner og kulturarv:

Barna erfarer hvordan de før i tida måtte dyrke all maten selv ved hjelp av mye hardt arbeid. Vi følger tradisjoner til både hverdag og fest.

Nærhet til dyrene: Om sommeren går smådyra ute i barnehageområdet, og på vinteren er de inne i barnehagefjøsset vårt.

Barna deltar i **praktiske gjøremål på gården**, og hjelper bonden Ole der det trengs. De opplever mestring og føler seg betydningsfulle.

Fjøsgruppe tre dager i uka. Barna lærer hvordan dyra skal behandles, viser omsorg, mater og steller med dem.

Barna lærer om **livets gang**, fra start til slutt. Fra parring til fødsel, såing til høsting, egg til kyllinger, planting av trær til hogst osv.

Barna erfarer betydningen av **gårdsdrift og ser sammenhenger**.

Produksjonsdyr fores og stelles med før de slaktes for mat og inntekt for bonden. Frø såes, vannes og stelles før vi kan foredle råvarene.

Barns kontakt med dyr:

Glede, mestring, omsorg, empati, selvstendighet, sosialt, læring, ansvar.

Barna lærer hva dyra gir oss av mat, og at det er forskjell på kjæledyr og produksjonsdyr.

Barna får innblikk i **bærekraftig utvikling og naturvern**. Vi må ta vare på naturen, skogen og åkrene slik at vi kan dra nytte av det flere år fram i tid.

GÅRDSBARNEHAGEN

Gjennom vår hverdag som gårdsbarnehage vil temaer som **psykisk helse** og **naturbarnehagen** også være sentrale:

PSYKISK HELSE

- Økt selvtillit, god selvfølelse, ansvarfølelse, trygghet og mestring gjennom samvær med dyr og arbeidsoppgaver på gården.
- «Pelsterapi»: Forskning viser at kontakt med pels og det å omgås dyr gjør at mange mennesker blir mer sosiale, får økt selvfølelse og tro på egen mestring. Det reduserer også angst og depresjon.
- Barn viser ofte andre sider av seg selv og får ut det vonde ved å «prate» med dyr. Dyr har ingen krav eller forventninger til deg.
- Alle skal få oppleve å være en del av et fellesskap der alle føler seg betydningsfulle. Dette gjelder både i arbeidsoppgaver på gården, ute på tur og ellers i barnehagehverdagen.
- Barna får utfordret seg selv på ulike nivåer både på gården og i naturen. Dette gjør at de blir mer selvstendige og robuste.

NATURBARNEHAGEN

- Risikofylt lek: Barna utfordrer seg selv, opplever mestring og styrker selvtilliten.
- Kreative og løsningsorienterte barn: «lekene» i naturen har ingen fasit på hvordan de skal brukes.
- Vi er på tur stort sett hver dag. Vi undrer oss og lærer noe nytt hver dag! Barna styrker motorikken ved å bevege seg mye i ulendt terreng, og de blir bedre på å orientere seg. De lærer gjennom bruk av kroppen og sansene sine, noe som i tillegg styrker hjernens utvikling.
- Årstider: Vi erfarer hvordan årstidene påvirker naturen og gårdsdriften.
- Naturen er en fin arena for både lek, opplevelser, læring og mestring.
- Barna lærer å beherske ulike redskaper, som øks og kniv, etter alder og modningsnivå. De tilegner seg kunnskaper og ferdigheter som å hogge ved, lage bål og å benytte seg av naturens ressurser.

Lek, rom og relasjon

Hva har vi jobbet med til nå, og hva er veien videre?

- Etter flere inspirerende fagdager med STYD (Stolt og ydmyk kommunikasjon - <https://www.styd.no>) har vi endret mye på vårt lekemiljø inne i barnehagen. Vi har fjernet stort sett alt av definerbare leker (leker med «fasit» på hvordan de brukes) og tatt frem mengder av udefinerbart lekemateriale (f.eks. kasser, tepper, klosser, rør, svamper ++). Vi er stadig i utvikling og vi vurderer jevnlig hva som fungerer, og hva vi må gjøre annerledes.
- Til å begynne med etter at vi endret lekemiljøet inne i barnehagen fikk vi en kommentar fra et av barna: "Hva skal vi med dette?" Etter hvert har det utviklet seg til mye kreativ, inspirerende og inkluderende lek med mindre konflikter og flere barn som ser mange muligheter for lek.
- Vi ansatte ønsker å være støttende, veiledende, trygge og inspirerende i barnas lek, og vi jobber derfor med kompetanseheving innenfor dette.
- Videre er målet å ta med dette ut på uteplassene våre for å gi barna store muligheter og rom for kreativ og meningsfull lek både ute og inne. Vi vil også forsøke å flytte på/endre på miljøet inne, og prøve oss frem med ulikt supplerende materiell. Vi vil gi barna rom for å utfolde seg i leken og gi de mulighet til å få brukt kreativiteten sin aktivt.

Hvorfor har vi ekstra fokus på dette?

- Lekemiljøet har stor påvirkning på barnas psykiske helse, og en hjerne i utvikling har behov for å leke. Lek er også nøkkelen til vennskap og relasjoner. Barna utvikler indre arbeidsmetoder i hjernen via møter med barn og voksne i barndommen (da ofte i lek).
- Ved å fjerne det aller meste av *definerbart* lekemateriale, og tilføre mengder av *udefinerbart* lekemateriale, utfordres barna til å tenke selv og skape noe sammen med andre. Dette er lekemateriale som ikke har noe fasit på hvordan det skal brukes og barna får brukt kreativiteten sin.
- Vi bruker ulike materialer som kan benyttes på flere måter og dermed ivareta flere leke-behov. Rommene er fleksible og de endres jevnlig. Barna utvikler større materialkompetanse og de får sette sitt eget preg på rommene.
- «Jo mindre en leke gjør, jo mer kan barna gjøre med den!»

Språk

- Kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Barnehagen skal bidra til at barna uttrykker sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter. Barnehagen skal også bidra til at barna bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek, og som redskap til å løse konflikter. (Kunnskapsdepartementet, 2017)
- I Lunde Gårdsbarnehage er vi smågrupper på tur stort sett hver dag. De ansatte blir derfor tettere på barna, og vi veileder barna i å løse konflikter og å uttrykke følelser verbalt. Barna får mange førstehåndserfaringer og kobler begreper til naturen (fuglearter, insekter, planter, årstider osv.)
- Vi er opptatt av å være språklige forbilder, og bruker språket aktivt sammen med barna. Vi leker med rim og rytme, synger og leser bøker. Det å la barna være med å fortelle historien i boka, snakke om hva vi ser på bildene og fortelle om det som skjer rundt oss er positivt for språkutviklingen. Det å la barna "bade i språk" er viktig for barns språkutvikling både i barnehagen og hjemme. Les bøker, snakk om hva dere gjør, lytt og fortell og lek med språket!
- Felles opplevelser gir også et godt utgangspunkt for barna til å fortelle og samtale med hverandre, i tillegg til at det er en god felles inngangsbillett til lek. I lek brukes språket aktivt hele tiden, både verbalt og nonverbalt!
- I Klubben utforsker vi og leker med skriftspråket. Målet er ikke å lære seg å skrive og lese i barnehagen, men at barna skal leke med og utforske bokstaver og ord på en måte som motiverer til videre læring.

Klubben og overgang barnehage-skole

«Klubben» er for de eldste barna i barnehagen.

Dette er et tilbud de får en dag i uka, hvor de blir møtt med skoleforberedende aktiviteter og fokus på mestring og selvstendighet. Mer info om dette kommer til de det gjelder.

Erfaringsmessig er dette noe som faller godt i smak hos barna. Det er gøy å ha sitt eget opplegg kun for dem og det skaper en god gruppefølelse. Vi bruker også en oppgavebok som er laget for 5-åringer. Denne får barna bruke i sitt eget tempo, da det ikke er om å gjøre å mestre alle oppgavene.

Overgang barnehage – skole:

Rammeplanen for barnehagen sier: «Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordningen».

Denne overgangen har vi fokus på i klubben (bl.a. med samtaler/samling, skoleforberedende aktiviteter, gruppeaktiviteter, lytte til hverandre, klare selv, turer mm), og vi besøker barnas skoler/SFO på vårparten. Vi tar for oss ulike temaer gjennom året. Et av disse er «trafikk», der vi tar for oss sikkerhet, skilter og regler i trafikken.

Barnehagen deler også informasjon med skolen, slik at overgangen skal bli best mulig for hver enkelt barn ved skolestart. Foreldrene gir sitt samtykke til dette samarbeidet.

Danning gjennom omsorg, lek og læring

Rammeplan sier	2 åringene	3-4 åringene	Skolestarterne
Danning; Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp.	Barna møter voksne som viser med ord og handling hvordan man skal være mot hverandre, og hvilke rammer og normer vi har i barnehagen.	Vi snakker med barna om hvordan vi skal være mot hverandre, hva som er greit og hva som ikke er det. Vi veileder barna i ulike situasjoner som oppstår, og påvirker deres holdninger og verdier.	Vi snakker med barna, speiler deres handlinger, og bruker egne følelser for å vise hvordan det er greit å være mot hverandre. Refleksjon rundt rammer og normer vi har i barnehagen.
Lek; Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre	Vi er på gulvet/bakken sammen med barna og deltar aktivt i det barna er interessert i Felles, gode opplevelser	Vi deltar i leken med barna, støtter opp og gir de gode strategier for å komme inn i - og bli værende i leken over tid Felles, gode opplevelser	Vi deltar i leken med barna, tar barnas initiativ og gir næring til leken med nye innspill dersom det trengs Felles, gode opplevelser
Omsorg; I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, og respektert og få den hjelp og støtte de har behov for	Barna skal føle trygghet ved å starte i barnehagen, få god relasjon med de voksne og ha et fang å krype opp i når det trengs	Barna skal bli møtt av voksne som ser og hører dem, forklarer og hjelper i ulike situasjoner. Lære å gi omsorg til hverandre og til dyra	Barna skal få kjenne at de er med å påvirker sin egen hverdag, at forslag og ønsker skal bli hørt, og at de voksne gir respons på en god måte
Læring; Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt	Barna skal få møte ulike materialer og leker i hverdagen som bidrar til nysgjerrighet og utforsking. Barna lærer gjennom aktiv bruk av sansene ute i naturen.	Vi utforsker og undrer oss sammen med barna, ser hva de er opptatt av og bygger videre på det. Livet på gården og ute i naturen gir rom for refleksjon rundt sammenhenger vi har rundt oss.	Vi snakker, undrer oss og filosoferer sammen med barna Undersøker, prøver ut og finner svar når det er nødvendig

«Grunnmuren vår»

Rammeplan sier	Vi gjør dette bl.a. ved å	Rammeplan sier	Vi gjør dette bl.a. ved å
Sosial kompetanse; I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.	 Snakke/reflektere med barna om hvordan vi er mot hverandre og hva vi kan si/gjøre når noe blir vanskelig Vi er gode rollemodeller i form av hvordan vi snakker med- og om hverandre	Barns medbestemmelse; Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår.	 Være lydhøre overfor barna, så de kan være med og forme sin egen hverdag. Også de yngste. Sette rammer og betingelser som ivaretar barnas trygghetsfølelse. Ta barnas ønske på alvor, selv om det ikke alltid er gjennomførbart der og da.
Språk; Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling.	 Være aktive, gode og bevisste språkmodeller for barna. Bruke sanger, rim, regler og bøker aktivt. Merker lekekasser, matboksene til dyra o.l. med bilde og tekst. Følge med på barnas språkutvikling og støtte barn med ulike språkproblemer der de trenger det.	Dokumentasjon og vurdering; Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barna får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.	 Bruke årsplanen som verktøy. Det pedagogiske opplegget evalueres av alle i personalet, på personalmøter hver måned. 2 SU møter pr år med foreldrekontakter. Vurdering av hele året gjøres på pers. møte i juni Lager bildedokumentasjoner. Barna får med bilder hjem Ukeslutt hjem hver fredag

Regional kompetanseheving («Rekomp») Vestre Toten

- I 2017 kom en revidert strategi for kompetanse og rekruttering fra kunnskapsdepartementet. Den het «Kompetanse for fremtidas barnehage» og er gjeldende i perioden fra 2018-2022. Målet er økt kompetanse i barnehagene og flere utdannede barnehagelærere. Med ny rammeplan som trådte i kraft høsten 2017 er fokuset økt kvalitet i barnehagen.
- Vår region i innlandet – SØVN OG GJØVIK- består av alle barnehagene i kommunene Søndre og Nordre Land, Østre og Vestre Toten samt Gjøvik. Sammen med høyskolen i Innlandet (fagansvarlig) er det satt opp mål for kompetanseheving i de ulike barnehagene. Tema i region Innlandet er *Barnehagen som lærende organisasjon til barns beste*. Målet er å sikre alle barn et barnehage tilbud av høy kvalitet. Strategien skal stimulere til barnehagebasert kompetanseutvikling, styrke barnehagen som lærende organisasjon og barnehagens pedagogiske praksis. Det har blitt laget en kompetanseplan for perioden 2018-2022 som omfatter alle ansatte i barnehagen. Ønsket er at gjennom økt analysekompetanse vil vi være i bedre stand til å vurdere egen virksomhet og vite hvilke kompetanseheving som må iverksettes for å sikre at alle barna får et godt og trygt barnehage tilbud.
- Tema for samlingene har så langt vært : 2019: Rolleanalyse (styrer, pedleder) og translasjonsanalyse. (se på egen virksomhet i fht hva rammeplanen sier vi skal)
- Videre har vi våren 2020 jobbet med observasjon som metode for å forbedre det faglige innholdet i barnehagen. Hva kan vi bli bedre på? Observere og finne gode tiltak sammen og evaluere underveis. Dette jobber vi videre med høsten 2020. Alle ansatte i Lunde er med på dette arbeidet.
- Tema for videre arbeid i 2021 var kommunikasjon/ veiledning- tilbakemeldinger og det psykososiale miljøet i barnehagen.
- I 2022 har fokuset fortsatt vært på det psykososiale barnehagemiljøet og hvordan vi kan skape et godt og trygt barnehagemiljø for alle i barnehagen. Videre har vi jobbet med krenkelser i barnehagen; hva er krenkelser, hvordan voksne kan krenke barn og hvordan vi unngår å gjøre nettopp det.
- Rekomp arbeidet fortsetter høsten 2022, der styrer og pedleder deltar på samlinger og jobber deretter med hele personalgruppa med oppgaver, refleksjoner o.l på personalmøter/ plandager

